

РЕЦЕНЗІЯ НА МОНОГРАФІЮ М. В. СИДОРОВОЇ «КЛІНІЧНА ОФТАЛЬМОЛОГІЯ. КОЛЬОРОВИЙ АТЛАС» (2010 р.)

Монографія «Клінічна офтальмологія. Кольоровий атлас» М. В. Сидорової є науково-практичним виданням для лікарів офтальмологів, в якому представлені сучасні погляди на патогенез, клінічні прояви та сучасні методики лікування деяких захворювань переднього відрізка ока та переважної більшості захворювань сітківки і зорового нерва. Монографія складається із 192 сторінок тексту українською мовою, містить 14 розділів із вступом і післямовою. У книзі міститься 389 кольорових та чорно-білих ілюстрацій з детальним описом клінічних випадків, що представлені у фотографіях очного дна. Також у монографії є одна таблиця, яка містить диференційно-діагностичні критерії патологічних станів зорового нерва за даними оптичної когерентної томографії.

У першому розділі монографії викладені ілюстрації до захворювань переднього відрізка ока, що представляють труднощі у повсякденній офтальмологічній практиці. Другий розділ присвячений запальним процесам у судинній оболонці ока. Зазначено, що імунні маркери проліферації свідчать про розвиток аутоімунного місцевого процесу у сітківці при увеїтах, проліферативній вітреоретинопатії та діабетичній ретинопатії. Детально описані системні імуносупресивні методики, що використовуються для лікування хоріоретинітів.

У третьому розділі викладені матеріали по діагностиці та лікуванню доброякісних та злоякісних пухлин ока та їх метастазів. Четвертий розділ присвячений діагностиці центральної серозної хоріоретинопатії. У п'ятому розділі висвітлені методи діагностики та вітрео-ретинального лікування відшарування сітківки. Судинна патологія сітківки описана у шостому розділі монографії.

Сьомий розділ книги є найбільшим. У ньому описані методики діагностики та лікування діабетичної ретинопатії. Систематизовані сучасні погляди на етіопатогенетичні механізми пошкодження судинного русла сітківки з подальшим розвитком проліферативних процесів. Висвітлена проблема порушення гемато-ретинального бар'єру з подальшою активацією імункомпетентних клітин, проліферацією ендотеліоцитів та клітин ретинального пігментного епітелію, що приводить до виділення вазопрولیферативних субстанцій у сітківку та мікроциркуляторне русло. Автор наводить всі види

офтальмологічних лазерних систем та конкретизує їх призначення по очних нозологіях. При цьому виділені основні види біологічного впливу лазерного опромінення та побічні ефекти фотокоагуляції. Питання ефективності застосування фокальної та панретинальної лазерної коагуляції також описані у цьому розділі.

У восьмому розділі автор наводить приклади травматичного пошкодження сітківки та спостереження за станом сітківки впродовж років. Дев'ятий розділ присвячений спадковим дегенераціям сітківки. Десятий та одинадцятий розділи присвячені віковій макулярній дегенерації — неексудативній та ексудативній формі цього захворювання. У дванадцятому розділі проаналізовані зміни очного дна при міопії.

У тринадцятому розділі монографії особливу увагу автор приділяє нейродегенеративним процесам у зоровому нерві при його атрофії. Проводиться аналіз практичного застосування даних комп'ютерної периметрії та оптичної когерентної томографії при окремих видах патологічних змін у нерві. Проводиться деталізація всіх офтальмоскопічних ознак атрофії зорового нерва.

Окремий розділ у монографії займає глаукома. Представлений детальний аналіз терапевтичних методик лікування глаукоми та наведені критерії його ефективності за даними комп'ютерної периметрії та оптичної когерентної томографії.

Автор описує методики досліджень сітківки та судинної оболонки: флюоресцентну ангіографію, В-сканування, оптичну когерентну томографію у всіх розділах монографії.

Монографія ілюстрована чисельними фотографіями очного дна та результатами флюоресцентної ангіографії, що дає можливість читачу отримати наглядну та переконливу інформацію про методи діагностики та лікування захворювань заднього відрізка ока. Кольоровий атлас М. В. Сидорової може стати науково-практичним посібником як для офтальмологів-початківців, так і для досвідчених офтальмохірургів.

Професор кафедри офтальмології
КМАПО ім. П. Л. Шупика
чл. — кор. НАН та АМН України,
доктор медичних наук,

М. М. Сергієнко